

НАУКОВІ ЗАПИСКИ
Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя

Науковий журнал ○ Рік відновлення видання – 1996

Психолого-педагогічні науки, № 7, 2012 рік

ЗМІСТ

МЕТОДОЛОГІЯ І ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Грітчина А. І. Теоретичні аспекти формування готовності юнаків шкіл-інтернатів до виконання ролі сім'янина	7
Дмитренко К. А. Сутність професійної комунікації у педагогічній освіті	11
Зброєва Н. Б. Готовність педагога до інклюзивної освіти. (До постановки питання)	15
Коваленко Є. І. Відповідальне ставлення до здоров'я як педагогічна проблема	19
Коваль В. В. Постпенітенціарний соціальний супровід неповнолітніх	24
Мороз Л. М. Основні підходи до інтерпретації креативності в зарубіжних дослідженнях	29
Петриченко Л. О. Проблема якості освіти у вищих педагогічних навчальних закладах України	36
Притуляк Л. М. Мотивація дошкільного працівника як основа заохочення до самовдосконалення	41
Сустіна О. Є. Сучасні проблеми у підлітковому середовищі та їх вплив на вживання психоактивних речовин	46
Харківська А. А. Генезис класичних функцій управління в сучасному педагогічному ВНЗ	52
Чаговець А. І. Нормативно-правовий аспект проблеми заохочення дошкільних працівників до самовдосконалення в Україні	57

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ

Білець О. С. Аналіз існуючих методик навчання комп'ютерних технічних засобів навчання студентів педагогічних університетів та визначення проблеми дослідження	61
Голуб А. В. Психологічний підхід дослідження усного мовлення у дітей з дизартріями	68
Нечерда В. Б. Виховання толерантності у підлітків у контексті формування превентивного виховного середовища загальноосвітнього навчального закладу	72
Толкачова А. С. Особливості формування комунікативної компетентності молодших школярів шкіл-інтернатів	78

БУГАЙКІВСЬКІ ЧИТАННЯ

Бабійчук Т. В. Театральні зустрічі як ефективний засіб розвитку ключових компетентностей студентів педагогічних коледжів	84
Беценко Т. П. Філологічний аналіз художнього тексту як необхідний різновид науково-навчальної діяльності у системі шкільної освіти	89
Божко О. П. Реалізація принципу перспективності й наступності у виробленні текстотвірних умінь (говоріння) учнів 5–9 класів на уроках української мови ...	95
Бойко В. М., Давиденко Л. Б. Вивчення перехідних процесів у лексико-граматичних розрядах прикметників	103
Бондаренко Ю. І. Використання біографічної схеми під час вивчення образів-персонажів у школі	108
Братко В. О. Культурологічний принцип вивчення української літератури в основній школі	114
Бутурлім Т. І. Прихований навчальний план програм із української літератури для старших класів загальноосвітньої школи	118
Вертій О. І. Джерела та визначальні спрямування у пошуках змісту нових форм і методів роботи вчителя української літератури	124
Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Теоретичне обґрунтування методики монографічного вивчення літератури в науковій спадщині Т. Ф. і Ф. Ф. Бугайків	131
Голуб Н. М., Проценко Л. І. Роль методу проектів у фаховій підготовці	

майбутніх учителів української мови (до методики викладання у вищій школі)	136
Дворецька Л. О. Формування мовленнєвої компетентності майбутніх вихователів у процесі викладання української мови за професійним спрямуванням	140
Довіна М. С. Вивчення літератури соцреалізму в старших класах профільної школи	145
Жила С. О. Консультації як форма вивчення літератури у виші	149
Левченко Т. М. Збагачення мовлення учнів 5–7 класів лексикою з національно-культурним компонентом	156
Лілік О. О. Прес-конференція як організаційна форма вивчення української літератури у ВНЗ	161
Марущак О. М. Комунікативні завдання з української мови та літературного читання на сторінках періодичних видань для дітей молодшого шкільного віку	164
Мищенко О. В. Літературознавча проблема вивчення поняття "позасюжетні елементи" на уроках української літератури в старших класах	169
Покатилова О. О. Особливості вивчення творчості Ф. Стендаля на засадах культурологічного підходу	176
Чубань Т. В. Вивчення дієслів недоконаного виду у вищих навчальних закладах ...	182
Чупріна О. В. Система мультимедійних вправ на уроках української мови в 3–4 класах	186
Шевченко З. О. Формування загальнокультурної компетентності учнів на факультативних заняттях в основній школі	190
Шуляр В. І. Методична спадщина Т. Ф. та Ф. Ф. Бугайків і сучасний урок літератури	193

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

Бескорса В. М. Актуальні проблеми професійної підготовки студентів творчих спеціальностей педагогічних ВНЗ: принципи удосконалення освітньо-професійної програми	198
Кочерга О. М. Педагогічні умови формування соціальної відповідальності майбутнього вчителя	206
Острянко Т. С. Модель комунікації в організаційній діяльності соціального педагога загальноосвітнього навчального закладу	213
Отрошко Т. В. Підготовка компетентних фахівців в області інформаційних технологій – соціальне замовлення, обумовлене інформатизацією сучасного суспільства ..	221
Саркісова А. В. Модель формування спеціаліста технічної галузі	225
Ткаченко Л. І. Теоретичні засади технології формування критичного мислення майбутніх учителів початкової школи	229
Фролова І. В. Науково-дослідницька діяльність студентів – передумова випереджувального саморозвитку фахівця	236
Швецова Г. І. Вплив навчального процесу на рівень підготовки майбутніх учителів фізико-математичних спеціальностей до застосування комп'ютерної графіки	240

ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Лукашова Н. І. Непересічна постать визначного педагога і вченого-хіміка в історії розвитку кафедри хімії Гоголівського вишу (до 95-ї річниці з дня народження О. М. Барама)	245
Яценко В. В. Заохочення кадрів дошкільного профілю в історії вітчизняної педагогічної думки (друга половина XIX – початок XX ст.) – ступінь дослідження проблеми	250

CONTENTS

METHODOLOGY AND THEORY OF PEDAGOGICS

<i>Hritchyna A. I.</i> Theoretical aspects of preparing youth in boarding schools for the role of a family man	7
<i>Dmytrenko K. A.</i> The essence of professional communication in pedagogical education	11
<i>Zbroeva N. B.</i> Readiness of teachers for inclusive education: statement of the problem	15
<i>Kovalenko Y. I.</i> Responsibility for health as a pedagogical problem	19
<i>Koval' V. V.</i> Post-penitentiary social support for juvenile offenders	24
<i>Moroz L. M.</i> The main approaches to the interpretation of creativity in the works of foreign authors	29
<i>Petrychenko L. O.</i> The problem of education quality at higher pedagogical educational institutions of Ukraine	36
<i>Prytuliak L. N.</i> Motivation of preschool educators as a basis for encouraging self-improvement	41
<i>Suyetina O. Y.</i> Contemporary problems in teenager environment and their influence on psychoactive substance use	46
<i>Kharkivs'ka A. A.</i> Genesis of the classic fuctions of management in contemporary higher pedagogical educational institutions	52
<i>Chagovets' A. I.</i> The legal aspect of the problem of encouraging preschool educators for self-improvement in Ukraine	57

METHODS OF TEACHING AND UPBRINGING

<i>Biler O. S.</i> Analysis of the existing methods of teaching students at pedagogical universities to use technical learning aids and definition of the problem of the research	61
<i>Golub A. B.</i> Psychological approach to studying the oral speech of children with dysarthria	68
<i>Necherda V.</i> Fostering tolerance among teenagers in the context of forming preventive educational einvironmnet in general education school	72
<i>Tolkachova A. S.</i> Peculiarities of forming communicative competence in young children at boarding school	78

BUGAYKO READINGS

<i>Babychuk T. V.</i> Theater meeting as an effective means of key competence development of pedagogical college students	84
<i>Betsenko T. P.</i> Philological analysis of belles-léttres texts as an important type of learning activity in the system of school education	89
<i>Bozhko O. P.</i> Realization of the principle of perspective and succession in teaching text generation skills (speaking) to the 5th-9th-grade students in the Ukrainian language lessons	95
<i>Boyko V. M., Davydenko L. B.</i> Exploring transient processes in lexical-grammatical types of the adjective	103
<i>Bondarenko Y. I.</i> Using biographical schemes in studying literary characters at school	108
<i>Bratko V. O.</i> Culturological approach to teaching Ukrainian literature in middle school	114
<i>Buturlym T. I.</i> Hidden curriculum in Ukrainian literature for senior students at general education schools	118
<i>Vertiy O. I.</i> Sources and main trends in the search for new forms and methods of teaching Ukrainian literature	124
<i>Vitchenko A. O., Vitchenko A. Y.</i> Theoretical substantiation of the monographic studying of literature in T. F. and F. F. Bugaikos' scientific heritage	131
<i>Holub N. M., Protsenko L. I.</i> The role of the project method in professional training of future teachers of the Ukrainian language (on teaching methods in higher school)	136
<i>Dvoret's'ka L. O.</i> Forming the linguistic competence of prospective educators in the process of teaching the Ukrainian language for professional purposes	140
<i>Dovina M. S.</i> Studying socialist realism literature in specialized high school	145
<i>Zhyla S. O.</i> Tutorial as a form of studying literature in higher school	149
<i>Levchenko T. M.</i> Enriching the speech of 5–7-grade students with the national-cultural component	156
<i>Lilik O. O.</i> Press-conference as an organizational form of studying Ukrainian literature in higher school	161
<i>Marushchak O. M.</i> Communicative tasks in the Ukrainian language	

and literature for primary school children on the pages of periodicals	164
Mischenko O. V. Philological problem of studying "out-of-plot elements" in the Ukrainian literature lessons at high school	169
Pokatylova O. O. Peculiarities of studying F. Stendhal's works on the basis of culturological approach	176
Chuban' T. V. Studying imperfective verbs in higher school	182
Chuprina O. V. System of multimedia exercises for the Ukrainian language lessons in the 3rd–4th grades	186
Shevchenko Z. O. Formation of students' general cultural competence in middle school electives	190
Shulyar V. I. Methodological heritage of T. F. and F. F. Bugayko and the modern lesson in literature	193

PROFESSIONAL PEDAGOGY

Beskorsa V. M. Focal problems of professional training in creative specialties at higher pedagogical educational institutions: principles of improving the educational-professional program	198
Kocherga O. M. Pedagogical conditions of forming social responsibility of prospective teachers	206
Ostryanko T. S. The model of communication organizational activity of the social pedagogue in educational institution is disclosed	213
Otroshko T. V. Commissioning education of specialists in the field of information technologies conditioned by informatization of modern society	221
Sarkisova A. V. A model of forming specialists in the technical field	225
Tkachenko L. I. Theoretical foundations of the technology of forming critical thinking in prospective primary school teachers	229
Frolova I. V. Student research work – a prerequisite of advanced self-development of specialists	236
Shvetsova G. I. The influence of educational process on the level of preparedness of prospective teachers of physico-mathematical disciplines for using computer graphics	240

HOME AND FOREIGN EXPERIENCE

Lukashova N. I. Outstanding figure of the remarkable teacher and chemist in the history of the Department of Chemistry at Gogol Higher School (Dedicated to the 95th birth anniversary of O. M. Baram)	245
Yatsenko V. V. Incentives for preschool educators in the history of the Ukrainian pedagogical thought (the second half of the 19th – the beginning of the 20th century)	250